

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა #44

25. 10. 2018

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: საავიაციო საწვავის ტერმინალის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (ახალი 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მშენებლობა და ორი, თითოეული 400 მ³ რეზერვუარების შეცვლა 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარებით)

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ჯორჯიან პეტროლიუმი“ (ქ. თბილისი, თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის ტერიტორია);

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის ტერიტორია

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 30.08.2018

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „წარმოების ეკოლოგია“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ჯორჯიან პეტროლიუმი“-ის მიერ წარმოდგენილია ქ. თბილისში საავიაციო საწვავის ტერმინალის რეკონსტრუქციის (ახალი 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მშენებლობა და ორი, თითოეული 400 მ³ რეზერვუარების შეცვლა 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარებით) პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

შპს „ჯორჯიან პეტროლიუმი“ გეგმავს ქ. თბილისში, თბილისის აეროპორტი, ს/კ: 01.19.30.001.155 მისსავე საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე არსებული ტერმინალის რეკონსტრუქციას. კერძოდ არსებული ორი 400მ³ მოცულობის რეზერვუარების დემონტაჟს და მათ ნაცვლად ასევე 2 ცალი 1000 მ³ რეზერვუარების მონტაჟს.

აღნიშნული საკითხების პროექტირებისას გაირკვა, რომ რეზერვუარების დემონტაჟისას და მათი შეცვლისას საწარმოს ფუნქციონირებას შეექმნება სირთულეები თვითმფრინავების საავიაციო ნავთით მომარაგების კუთხით, ამიტომ დაიგეგმა დამატებით ჯერ 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მშენებლობა და შემდგომ 400 მ³ მოცულობის რეზერვუარების შეცვლა 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარებით, შესაბამისად სარეზერვუარო პარკის ფართობი 1656.3 მ² გაიზრდება 2002.9 მ²-მდე და ჯამური მოცულობა სარეზერვუარო პარკისა გახდება 7000 მ³-ის მოცულობის.

ასევე საწარმოში არსებული საავიაციო ნავთის სალექარის ნაცვლად დაიდგმება ორი თითოეული 16 მ³ მოცულობის მიწისქვეშა რეზერვუარები ორი სხვადასხვა სტანდარტის საავიაციო ნავთისათვის.

ტექნოლოგიური არსებული სქემის მიხედვით ტერმინალში საავიაციო საწვავის შემოტანა ხდება სარკინიგზო ვაგონციტერნების საშუალებით, საიდანაც გადაიტუმბება ერთ 2000 მ³-

ისა და ორ 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარებში, სადაც ხდება საწვავის დაყოვნება (დალექვა), შემდეგ კი ფილტრ სეპარატორის გავლით საწვავი მიეწოდება ორ 400 მ³ მოცულობის რეზერვუარს. 400 მ³ მოცულობის რეზერვუარებიდან საავიაციო ნავთი ფილტრ სეპარატორის კიდევ ერთხელ გავლით იტვირთება ავტოცისტერნებში და იგზავნება თვითმფრინავების გასამართად.

წლის განმავლობაში ტერმინალი გადაამუშავებს დაახლოებით 55 ათასამდე ტონა (70000 მ³/წელ) საავიაციო საწვავს, რაც თვეში შეადგენს 3,5-4,5 ათას ტონას.

უახლოესი საცხოვრებელი ზონა (ლილოს დასახლება) ტერმინალის საზღვრიდან დაცილებულია დაახლოებით 1650 მ-ით, ხოლო ცენტრალური აეროვაგზლის შენობა დაახლოებით 380 მ-ით.

2018 წლის 25 ივნისის საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის #2-502 ბრძანების საფუძველზე მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება შპს „ჯორჯიან პეტროლიუმის“ ნავთობსაცავის სარეზერვუარო პარკის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გზმ-ისადმი დაქვემდებარების შესახებ.

სარეზერვუარო პარკის და ბაზის ტერიტორიიდან, წვიმის წყლების შესაგროვებლად და მოსაცილებლად დაპროექტებულია წვიმის წყლის მიმღები ჭები და საწარმოო-სანიაღვრე კანალიზაციის ქსელები. საწარმოო სანიაღვრე წყლები ჩართული იქნება გამწმენდ ნაგებობაში, საიდანაც გაწმენდილი წყლების ჩაშვება მოხდება აეროპორტის სანიაღვრე კანალიზაციის სისტემაში.

საქმიანობის შედეგად ატმოსფერული ჰაერში ადგილი აქვს მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევას. გარემოს უმთავრესი დამაბინძურებელი წყაროებია: საწვავის რეზერვუარები; საწვავის მიღება-გაცემის, სატუმბო სადგურები; საწვავის გასაცემი ესტაკადები. სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა მახასიათებლები.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზმ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზმ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
4. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის -ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების აღწერა;
 - არსებული ტექნოლოგიური დანადგარების დეტალური აღწერა;
 - ტერმინალში დაგეგმილი დანადგარების მოცულობა, სიმძლავრე და წარმადობა;
 - ტერმინალის ტერიტორიიდან მანძილი უახლოესი საცხოვრებელ სახლებამდე მდებარეობის მითითებით, დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი), მდინარემდე და სხვა უახლოეს სამრეწველო ობიექტამდე.
 - ტექნოლოგიური ალტერნატივები შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა.
 - ტერიტორიის GIS კოორდინატები;
 - ნავთობტერმინალში დაგეგმილი გამწმენდის მოწყობის გეგმა, პარამეტრები და გაწმენდის ეფექტურობა, შესაბამისი გათვლებითა და დასაბუთებით;
 - დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
 - საწარმოო და სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება, სამეურნეო ფეკალური, სანიაღვრე და საწარმოო ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
 - ტექნოლოგიური ციკლის, ნავთობპროდუქტების მიღება, შენახვა და გაცემის პროცედურების/ოპერაციების და მასთან დაკავშირებული ობიექტების დეტალური აღწერა;
 - საწარმოო და დამხმარე შენობა-ნაგებობები, რეზერვუარების ტექნოლოგიური მილსადენები, სატუმბი სადგურები, ტექნოლოგიური პროცესისათვის განკუთვნილი სხვა დანადგარები, სახანძრო ჰიდრანტები.
 - სამრეწველო და სამეურნეო-ფეკალური კანალიზაციის, დრენაჟის სისტემების, სარეზერვუარო პარკის შემოზვინვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია.
 - ნავთობტერმინალის ექსპლუატაციის ცვლილების ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობების და რაოდენობის შესახებ მონაცემები და შემდგომი მართვის ღონისძიებები, ნარჩენების მართვის გეგმა;
 - ნარჩენების ტრანსპორტირების და შემდგომი მართვის საკითხები;
 - ავტოტრანსპორტი: ნავთობროდუქტების მიღება-გაცემის გეგმა-გრაფიკი; ტრანსპორტირების სქემა.
 - განსახორციელებელი ღონისძიებების - სარემონტო/სარეკონსტრუქციო, გამწმენდის მოწყობის და. ა.შ განხორციელების შესახებ ვადების განსაზღვრა.
 - ტერმინალის ავარიული დანიშნულების რეზერვუარის მოცულობა;
 - დაზუსტებული და დასაბუთებული მონაცემები 2013 წლის 27 დეკემბრის N000040 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვით განსაზღვრულ მოცულობასთან შედარებით რამდენით იზრდება საცავების მოცულობა და როგორ იცვლება (შესაბამისი შედარებებით);

- გზმ-ის ანგარიშში საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის #65 დადგენილებით დამტკიცებული „ნავთობის ბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის“ მოთხოვნების გათვალისწინება.

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, ემისიები ნედლეულისა და მზა პროდუქციის დასაწყობებისას, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა.
- ზემოქმედება ნიადაგზე, ნიადაგის დაბინძურებით გამოწვეული რისკები, ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება საწარმოს მშენებლობის/ექსპლუატაციის ეტაპზე შესაბამისი გათვლებით და შემარბილებელი ღონისძიებები, ზემოქმედების შედარება;
- ნავთობტერმინალის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე საწარმოს ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე;
- გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის ჩასატარებელი/დაგეგმილი სავლე კვლევების შესახებ ინფორმაცია.
- ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შეფასება და შეფასების პროცესში გამოყენებული მეთოდები.
- მცენარეულ საფარსა და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ზემოქმედება, იქტიოფაუნაზე ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება(მათ შორის წითელი ნუსხის) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება;
- შლამის და კუდების ტრანსპორტირებით გამოწვეული ზემოქმედება.
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მოსახლეობაზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება.
- კუმულაციური ზემოქმედება (სრულყოფილად იქნეს შეფასებული მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ გარემოზე);
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- რეზერვუარების მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა და ზემოქმედების აცილებისთვის, შემცირებისთვის განსაზღვრული ღონისძიებები.
- რეზერვუარების მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა; მონიტორინგის ღონისძიებების, საკონტროლო წერტილების, მეთოდის, სიხშირისა და პერიოდულობის განსაზღვრით.
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის გადაწყვეტილების ინფორმირებისა და მის მიერ წაროდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;

- გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- ნავთობტერმინალის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- ტერმინალის დეტალური გენერალური გეგმა, სადაც დატანილი და აღწერილი იქნება არსებული და ყველა დაგეგმილი ინფრასტრუქტურული ობიექტი;
- გზშ-ს ანგარიში წარმოდგენილი უნდა იქნეს წინამდებარე დასკვნით გათვალისწინებული სტრუქტურის შესაბამისად.

6. 2013 წლის 27 დეკემბრის N000040 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვით განსაზღვრული და გზშ-ს ანგარიშით გათვალისწინებული პირობების შესრულების შესახებ დეტალური ანალიზი.

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ჯორჯიან პეტროლიუმის“ მიერ წარმოდგენილ ქ. თბილისში საავიაციო საწვავის ტერმინალის რეკონსტრუქციის (ახალი 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მშენებლობა და ორი, თითოეული 400 მ³ რეზერვუარების შეცვლა 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარებით) პროექტზე **სავალდებულოა მომზადდეს გზშ-ის ანგარიში** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.